



## MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

A csapadékban gazdag január és február után márciusban és áprilisban száraz időjárás következett. A múlt héten sem esett, viszont lehülés, fagy többször fordult elő. A meleg és hideg napok változása igen szeles, időjárást okozott.

### A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

#### Fenológiaiak (16. hét)

Őszi búza: 2-3 szárcsomós állapot

Őszi árpa: zászlóslevél megjelenése

Őszi káposztarepce: teljes virágzás

Kukorica: magduzzadás kezdete - szikleveles állapot

Napraforgó: magduzzadás kezdete-szikleveles állapot

Lucerna: 30 cm hajtáshossz

Alma: teljes szíromhullás-5-10 mm-es gyümölcskezdemények (ha nem fagyott le)

Őszibarack: 5-10 mm-es gyümölcskezdemények (ha nem fagyott le)

#### Polifág károsítók

A lucerna az őszi kalászos, illetve a repce a táblákon mezei pocok (*Microtus arvalis*) gyenge fertőzöttség tapasztalható. Erősebb pocok fertőzöttséget csak a táblaszegélyekben, illetve az árokpartokon tapasztaltunk.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) megjelenését, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

A nemrégiben vetett és kelésben lévő napraforgó táblákon egyre fokozottabb a mezei nyúl (*Lepus europaeus*) kártétele.

#### Szántóföldi növények

#### A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi búzában és őszi árpában

A búzák jellemzően 2-3 szárcsomósak. 2 hónap szárazság van mögöttünk, a harmatkézződés is minimális és hamar felszárad, így a gombabetegségeknek egyelőre nem sok tér nyílik.

A lisztharmat (*Blumeria graminis*) nem jellemző, még az alsó leveleken se fordul el, egyéb levélbetegségek tünetei sem láthatók. A középső leveleken a levélcsúcs száradása, a visszafogottabb növekedés egyelőre a növények reakciója a vízhiányra.

Betegségek közül a lisztharmat és a szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) gyenge mértékű előfordulást mutat.

Őszi árpában a hálózatos levélfoltosság és a lisztharmat mellett a rinospóriumos levélfoltosság gyenge mértékű fertőzöttsége tapasztalható. Rozsdatelepek egyelőre nem detektálhatók.

A kártevők közül a vetésfehérítő imágói láthatók, de az egyedszámuk egyelőre alacsony. A változékony időjárás a telelésből előjött vetésfehérítő imágók aktivitását is befolyásolta. A felmelegedéssel párhuzamosan a betelepülő imágók száma nagymértékben emelkedik. A táblaszegélyeken 6-8 db imágó/m<sup>2</sup> is mérhető. Az érési táplálkozás hámozgatásai láthatóak, beindult a tojásrakás is. Lárvakelés egyelőre nem detektálható. Az elkövetkező napok időjárása meghatározza a védekezések szükségességét.

A mezei poloskák szintén kis számban fordulnak elő az állományokban.

Levételtű egyelőre nincs. A korábbi kártételek közül a csócsárló által kipusztított foltok láthatók némely táblán, illetve mezei pocok miatt foltokban megritkult búzával is lehet találkozni.

A gyomosodás változatos: vannak táblák, ahol már kora tavasszal jelentős volt a T1-es fajok mennyisége, máshol a T2-es gyomok jellemzők, de pl. a napraforgó előveteményű táblák között vannak olyanok, ahol a mai napig alig keltek gyomok, és a napraforgó árvakelése is csak helyenként látható.

Az árpán szintén nem jellemző a levélbetegségek jelenléte, a kártevőhelyzet hasonló mint búzában.

## **A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi káposztarepcében**

Mára már minden repcetábla elkezdett virágozni, a korábban virágzó fajtákon már 1-2 cm-es becőket is lehet látni.

A hűvös időjárás a repce fejlődését és a kártevőket is korlátozta. Egyelőre megfigyelhető a szárormányosok betelepülése és a repcefénybogár növekvő létszáma is emelkedő tendenciát mutat.

A repcebecő-ormányos (*Ceutorhynchus assimilis*) betelepülése már a repce sárgabimbós állapotában megtörtént, így az első becők fejlettségét is figyelembe véve, hamarosan megkezdődik a károsítás.

A repce szárormányos (45-50 db imágó/10 hcs!) mellett párhuzamosan a lárváik is megfigyelhetők már a levélgyeletekben, szárazban. A repcefénybogár kártételi veszélye jelentős. Jelenleg a virágbimbó kártétel 1-3 % között mérhető, de az imágók tömeges jelenléte esetén tovább erősödhet.

A fénybogár kérdésén túl vagyunk, idén is mérsékelt-közepes fertőzés volt a környéken.

A repcetáblák szélén lehet néhány bundásbogarat (*Epicometis hirta*) látni a repcén, nem várható számottevő kártételük. Betegségek tünetei sem a levélen, sem a száron nem láthatók.

A tartós szárazság miatt a harmatképződés gyenge, és még a repcében is viszonylag hamar felszárad: ebben az is szerepet játszik, hogy a vízhiány miatt az állományok sem olyan tömöttek, buják, mint ilyenkor már kellene.

A nagyobb nedvességigényű kórokozók számára így egyelőre nem kedvezően a feltételek, a lisztharmat azonban nagyobb odafigyelést igényelhet.

## **Állati kártevők**

A vörösnyakú árpabogár (*Lema melanopa*) betelepülése lelassult: a héten az imágók száma csak enyhén emelkedett. Már lehet lerakott tojásokat látni.

Levéltetvek szórványosan fordulnak elő, kolóniák még nem alakultak ki. A napraforgó után vetett búzákból a napraforgó árvakelése megindult.

### **A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a kukoricában**

A hűvös idő miatt a kikelt állományok lassan fejlődnek, fáznak. Az elmúlt hetek szorványos, csapadékos időjárása késlelteti a vetéseket.

Az állati kártevők közül a kukoricabarkó (*Tanymecus dilaticollis*) kártétele itt-ott megfigyelhető. Védekezés még nem indokolt.

### **A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a napraforgóban**

A már kikelt napraforgóban itt-ott láttam barkó kártételt. Védekezés jelenlegi fertőzési formában nem indokolt.

A mezei nyúl (*Lepus europaeus*) a fiatal állományokat károsítja. Jelenleg nem nagy a kártétel, itt-ott figyelhető meg. Ellene továbbra sem áll rendelkezésre megfelelő riasztó szer.

### **Zöldborsó, Mezei borsó**

Zöldborsóban elvéve csipkéző barkó figyelhető meg. Tetűfertőzés még nem tapasztalható, de egy-egy felnőtt egyed már előfordul.

### **Kertészeti növények:**

### **A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszibarackban**

Az őszibarackban a hűvös, nedves tél végi időjárás miatt a tafrina (*Taphrina deformans*) szórványosan, alacsony-közepes fertőzési szinten megjelent. A tafrina fertőzés ismét lassú terjedésbe kezdett.

Az állományokba a levéltetű fertőzés folyamatosan nő.

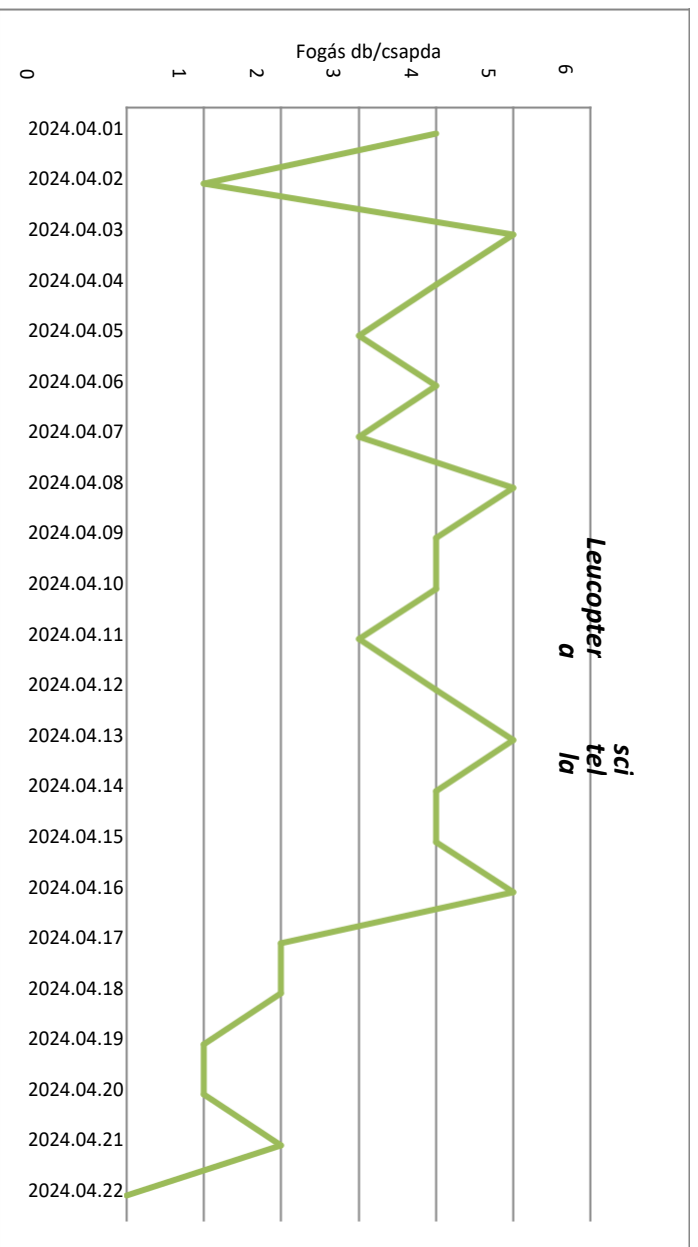
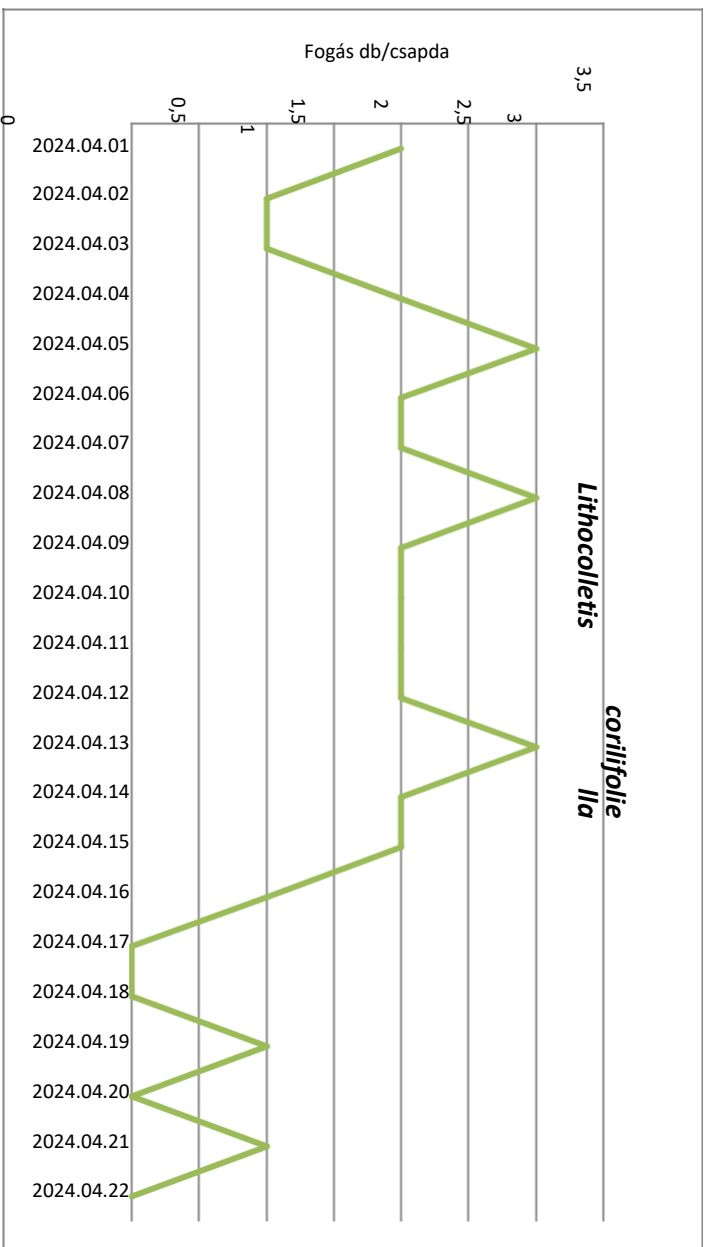
Szilvamoly is megjelent, érdemes csapdázni.

### **A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az almában**

Az almában az elmúlt hetekben lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) szekunder fertőzésének a dinamikus terjedése volt megfigyelhető. A hűvös csapadékos idő miatt némileg lassult a fertőzés terjedése.

A varasodás (*Venturia inaequalis*) konídiumai tömegesen szóródnak, a fertőzés egyelőre alacsony, de a kedvező időjárás hatására a fertőzés mértéke és terjedés sebessége nőni fog.

Az aknázó és sátoros molyok első nemzedékének a rajzása túl van a csúcson, a rajzás vélhetően elhúzódó lesz.



22.04.2024 Debrecen,

rajzása, fehérmolyL  
ombosfa

-  
e  
c  
e  
n